

Nuorisoseurat

Nuorisoseurat

3/2024

Tässä lehdessä

Nuorilta ei saa leikata	3
”Ja me laulamme, leikimme yhä” – seurantaloilla	4
Lemin Nuorisoseuran nuorten teatteriryhmä Kanisterit esiintyi Kansallisteatterissa	5
Kansantanssimestariksi nimeäminen sai Kirsti Vallin jalat irti maasta	6
Keppihevosharrastuksella vanhentuneita asenteita vastaan	8
Pelillistäminen kulttuurisessa nuorisotyössä	10
Paikallisseurat hyödynsivät kirjallisia teoksia kulttuurituulahdusten suunnittelussa	12
Yhdessä tekemisen voima: Pispalan Sottiisin osallistava ohjelmatuotantomalli keräsi kiitosta	14
Pohjoismaisen yhteistyön voimaa Nordlekissa	16
Mäntyharjun Nuorisoseura toteutti seurantalons katto remontin Kotiseutuliitolta saamallaan avustuksella	20
Kansainvälisten kansantanssijuhlien esiintyjät ihastuttivat Riihimäellä	22
Pyörät kuntoon syksyä varten – pidetään pyörät pyörimässä	24
Nuori Kulttuuri mahdollistaa verkostoitumista kuntasektorin ja yhdistyssektorin välillä	27
Etsitään, haetaan, halutaa – mukaan Hermannin killan toimintaan	28
Kansalaisfoorumien koulutustiimi valmiudessa tukemaan oppimista!	29
Kulttuuri on tärkeä osa henkistä huoltovarmuutta ja kriisinkestokykyä	30

Tekijät

Päätoimittaja
Henna Liiri

Toimitussihteeri
Essi Roisko

Toimituskunta
Teija Nikkari
Riina Kylmälahti
Ville Laitinen
Suvi Rautsiala
Jenni Hyttinen
Riikka Rantapolku
Johanna Lindstram
Tiina Koskinen

Ulkoasu
Sini-Kadrin Padilha

Kansikuva
Ville Kurki

Nuorisoseurat

**Yhteisöjen tulevaisuutta
rakentamassa.**

Pääkirjoitus

Nuorilta ei saa leikata

Olemme eläneet varsinaista jännitysnäytelmää seuratesamme maamme hallituksen leikkauspolitiikkaa ja talouden sopeuttamisen kohdentamista eri toimintoihin. Koko nuorisoala on yhdessä noussut olemaan nuorten puolella, myös me nuorisoseuralaiset. Budjettiriihessä saimmekin valonpilkahduksia siitä, etteivät pahimmat skenaariot näyttäisi toteutuvan ainakaan vuonna 2025. Jatkakaamme siis vaikuttamistyötä ja edunvalvontaa yhdessä kumppanijärjestöjemme kanssa samalla kehittäen taloutemme rakenteita ja yksityistä varainhankintaa.

Lokakuussa kokoonnumme yhteen Nuorisoseurakoukseen Helsinkiin ja etäyhteyksien äärelle. Järjestön liittokokous antaa jäsenistölle mahdollisuuden olla linjaamassa järjestön tulevaisuutta ja jännittäväksi muodostuu myös uuden valtuuston valinta.

Kokouksen yhteydessä lanseeraamme myös Nuorisoseurojen kunta- ja aluevaalitavoitteet. Näissä tavoitteissa korostuu nuorten hyvinvointiin panostaminen turvallisuustekona sekä harrastustoimintaan satsaamisen vaikutus nuorten resilienssiin selvitä erilaisissa tilanteissa. Yhteisöllisyyttä vahvistamalla me taistelemme aikamme ilmiötä yksinäisyyttä vastaan. Yhtään häpeilemättä voimme sanoa, että kansalaisyhteiskunta on yksi hyvinvoivan Suomen tukipilareista.

Tässä lehdessä pääset sukeltamaan nuorisoseurojen rikkaaseen arkeen eri puolilla Suomea. Lehdessä kerrotaan mm. Rutalahden Nuorisoseuran draamallista kulttuurikävelystä ja Mahlun Nuorisoseuran kummituspyöräilystä. Pääsemme kurkistamaan, miltä Lemm Nuorisoseuran nuorista tuntui esiintyä Kansallisteatterissa ja saamme kuulla, mitä uusi pelitoiminta on antanut Livohka-ryhmiin osallistuneille nuorille. Hyppäämme myös Mäntyharjulle tutustumaan nuorisoseurantalokatonkorjausprojektiin ja lisäksi pääsemme haastamaan ajatteluamme siinä, miten keppihevosharrastuksella voidaan nousta vanhentuneita asenteita vastaan. Nuorisoseurat tarjoavat elämyksiä ja onnistumisen kokemuksia ympäri Suomen – kiitos siitä juuri sinulle!

Tapaamisiin Nuorisoseurakokouksessa!

Henna Liiri
vt. pääsihteeri
Suomen Nuorisoseurat

”Ja me laulamme, leikimme yhä” – seurantaloilla

Nuorisoseuralaismarssi julistaa perinteisesti, mutta jatkuvan oppimisen teemalla edelleen ajan-kohtaisesti: ”Valon voimia vaalien vartumme, ja me laulamme, leikimme yhä.”

Nuorisoseurat ovat jo yli 140 vuoden ajan ohjanneet suomalaisia laulamiseen ja leikkimiseen ilmaisujen laajimissa mahdollisissa merkityksissä. Se on tarkoittanut itsensä kehittämistä, kansalaiskasvatusta, harrastuksia – ja myös yhteistä ilonpitoa. Tekemisen keskiössä on lähes aina ollut seurantalo: yhdessä rakennettu, talkoilla ylläpidetty, suurella sydämellä kehitetty.

Valtion, Kotiseutuliiton, keskusjärjestöjen ja paikallisyhdistysten yhdessä muodostama seurantalojen korjausavustusjärjestelmä sai tänä vuonna Euroopan kulttuuriperintöpalkinnon. Se on valtavan hieno tunnustus kaikille Suomen seurantaloille ja seurantalojen eteen tehtävälle vapaaehtoistyölle. Paikallista seurantaloväkeä ei voi liiaksi kiittää.

Seurantalot edustavat merkittävää kansallista rakennusperintöä, ja tarjoavat samalla alustan mitä moninaisimpaan paikallistoimintaan. Taloilla harrastaa viikoittain kymmeniätuhansia lapsia, nuoria, aikuisia ja senioreita – joka puolella Suomea. Noin puolet seurantaloista sijaitsee seuduilla, jossa ei ole muuta vapaaseen kansalaistoimintaan soveltuvaa tilaa.

Palkittuihin korjausavustuksiin kohdennettiin kuitenkin tänä vuonna erittäin suuri leikkaus valtion budjetissa. Säästää pitää, mutta vaikutuksia on välttämätöntä miettiä kokonaisuutena. Korjausavustus on valtiolle erittäin pieni menoerä, mutta tällä siemenrahalla saadaan paljon aikaan. Korjaushankkeet vaativat aina myös omaa rahoitusta ja niihin liittyy merkittävä talkootyön osuus.

Korjausavustusleikkausten kerrannaisvaikutukset ovat arvaamattoman suuret ja kohdistuvat suoraan paikallisen kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiin. Siihen, että jokaisella olisi tulevaisuudessa oikeus harrastaa. Siihen, että myös harvaan asutuilla seuduilla olisi mahdollisuus yhteisölliseen toimintaan. Siihen, että joka puolella rakentuisimme yhteisöksi, joka ottaa kaikki mukaan.

Siksi haluan rohkaista teitä, hyvä paikallinen seurantaloväki: olkaa yhteydessä oman alueenne päättäjiin. Kertokaa ja näyttäkää, mitä kaikkea hyvää seurantaloilla tehdään ja miten merkittävä korjausavustus on talon ja toiminnan jatkuvuuden kannalta.

Sillä seurantaloilla ollaan edelleen kansalaisyhteiskunnan ytimessä. Toivottavasti tulevaisuudessakin.

Kirjoittaja **Teppo Ylitalo**,
Suomen Kotiseutuliiton toiminnanjohtaja

Lemin Nuorisoseuran nuorten teatteriryhmä Kanisterit esiintyi Kansallisteatterissa

KIRJOITTAJA SUVI RAUTSIALA

Suomen Kansallisteatterin pienellä näyttämöllä nähtiin 23.–24.8. nuorten teatteriryhmien esityksiä Nuori Näyttämö -päätöskatselmuksessa. Teatteriryhmät valittiin paikallisfestivaalien kautta ja yksi mukaan päässeistä oli Lemin Nuorisoseuran nuorten teatteriryhmä Kanisterit.

Roolihahmojen löytäminen ja esityksen tyylin muotoutuminen vei aikaa

Nuori Näyttämö – hankkeessa kirjailijat **Pauliina Feodoroff**, **Marko Järvikallas**, **Christoffer Mellgren** ja **Arda Yildirim** kirjoittivat neljä uutta näytelmää 13–19-vuotiaiden nuorten esitettäväksi. Näistä Kanisterit valitsivat esitettäväkseen näytelmän *Kirsikkapommi*. Ryhmän ohjaaja Sami Sivonen kertoo, että ryhmä luki näytelmistä kaksi ja päätyi sitten valitsemaan työstettäväkseen perinteistä juonellista kulkua noudattavan *Kirsikkapommin*.

Ryhmä aloitti näytelmän harjoitukset syyskuussa 2023 ja sen ensi-ilta oli 12.4.2024 Lemin Nuorisoseuran nuorisoseurantalo Tapiolan näyttämöllä. Sivosen mukaan

▲ Ryhmäkuva Lappeenrannan kaupunginteatterissa. Kuva Jaana Sinkko

roolihahmojen löytämiseen sekä esityksen tyylin muotoutumiseen kului aikaa. “Käsikirjoituksessa ei selitetty auki kaikkea, joten työryhmän tehtäväksi jäi ratkoa monia asioita, kuten hahmojen suhteita toisiinsa. Tieto muista esityspaikoista vaikutti myös näyttämökuvan toteutukseen, mutta onneksi isoimmat elementit voitiin lainata vierailuteattereiden varastoista.”

Kirsikkapommi-näytelmää esitettiin Lemin Nuorisoseurantalo Tapiolassa neljä kertaa ja se keräsi noin 170 katsojaa. Lappeenrannan kaupunginteatterilla järjestetyillä paikallisfestivaaleilla katsojia oli noin reilu sata. “Lemillä näytelmä sai osittain ristiriitaista vastaanottoa, mikä on mielestäni hyvä juttu, sillä se herättää myös pohtimaan asioita”, Sivonen kertoo. Näyttelijät ja työryhmä saivat kuitenkin kaikkialla kehuja etenkin vakuuttavuudesta.

► Kohtauskuva Tapiolassa, Poika parantaa Isää.
Kuva Aino Juuti

Tieto päätöskatselmukseen pääsystä pysäytti

Ryhmän tavoite oli esittää näytelmä Lappeenrannan kaupunginteatterin suurella näyttämöllä Nuori Näyttämö – paikallisfestivaaleilla. “Oli mukavaa, kun jo kauden alussa tiedettiin mihin tähdätään”, Sivonen kertoo. Tieto päätöskatselmukseen pääsystä olikin sitten pysäyttävä, kun iso työ sai vielä niin hienon päätöksen huikeissa puitteissa.

Perjantaina 23.8.2024 Kanistereiden lähes puolitoista vuotta kestänyt matka näytelmän parissa huipentui Suomen Kansallisteatterin näyttämölle. Ryhmäläiset olivat jännittyneitä ennen omaa vuoroaan, mutta lavalle päästyä esitys meni omalla painollaan ja nuoret olivat tyytyväisiä vetoon. “Nyt on tosi hyvä fiilis! Saatiin hyvää palautetta ja kuulemma meistä näki, että oltiin harjoiteltu paljon”, ryhmäläiset kommentoivat tunnelmiaan

” **“Tässä näkyy myös Lemin Nuorisoseuran tahtotila antaa tilaa ja mahdollisuuksia lapsille ja nuorille.”**

Sivosen mielestä on upeaa, että nuorille harrastajille annetaan tällainen mahdollisuus päästä ammattilaisen puitteisiin tekemään teatteria. “Sydämeni on pakah-

tunut seuratessani sitä iloa ja riemua, joka työryhmästä on huokunut”, Sivonen iloitsee. Samalla hän mainitsee, että kaikesta huolimatta ryhmän kotipesä on kuitenkin aina Lemm Nuorisoseurantalossa Tapiolassa. “Tässä näkyy myös Lemm Nuorisoseuran tahtotila antaa tilaa ja mahdollisuuksia lapsille ja nuorille. Se vaatii talkootyötä ja rahaakin, mutta en itse tiedä mitään parempaa sijoituskohtetta, kuin nuorten ilmaisun ja itsetunnon vahvistaminen.” ■

Tanssi

Kansantanssimestariksi nimeäminen sai Kirsti Vallin jalat irti maasta

KIRJOITTAJA TEIJA NIKKARI

Kirsti Valli on yksi neljästä tänä vuonna Suomen Nuorisoseurojen kansantanssikiltaan nimetyistä kansantanssimestareista. Ilmajoella vaikuttavan Vallin lisäksi uusia kansantanssimestareita ovat **Béla Gazdag** Hollolasta, **Ilkka Köngäs** Rovaniemeltä ja **Tuija-Liisa Leino** Lemiltä.

Valli on todella kiitollinen nimityksen myötä saastaan huomiosta. ”Kansantanssimestarin tunnustus sai kyllä jalat irti maasta. En ollut ajatellut, että toi-

mimiseni näin ruohonjuuritasolla saisi moisen palkinnon”, hän iloitsee.

Ilmajoelta maailmalle

Kirsti ”Kipa” Valli on Ilmajoen Nuorisoseuran aktiivinen jäsen, joka on omistanut tanssille koko elämänsä. Hän kokee, että tanssimieltyminen on tullut hänen omista kotitanssistaan. Hänen vanhempansa olivat kovia tanssimaan ja isä tanssi nuoruudessaan myös kruunu-

hääporukoissa. ”Aloitin 10-vuotiaana Kalevan Nuorissa kavereitten kanssa. Välillä tuli pieni tauko, kun ohjaaja siirtyi muihin tehtäviin, mutta 15-vuotiaana siirryin Ilmajoen Nuorisoseuran aikuisryhmään. Siinä ryhmässä **Alpo Ala-Piiron** opastuksella menetin koko kroppani kansantanssille.”

Kansantanssiryhmän kanssa Valli pääsi esiintymään paikallisella ja maakunnallisella tasolla, mikä vain kasvatti tanssin nälkää. Yhteiset esiintymiset yhdistivät ryhmää ja monet ulkomaillekin suuntautuneet matkat, erityisesti Ranskaan ja Hollantiin isoille festivaaleille ovat jääneet hienoina kokemuksina mieleen. Monivuotinen yhteinen harrastus ryhmässä toi pitkäkestoisia ystävyys-suhteita. ”Vielä nytkin järjestämme vuosittain ”senioritanhuajien” tapaamisia vuosittain. Ja samasta ryhmästä löytyi myös jo nyt edesmennyt mieheni”, Valli muistelee.

Pitkä kokemus ohjaajana

Oman tanssimisen lisäksi Valli on toiminut nuorten ja aikuisten ohjaajana kansantanssikerhoissa kotikunnassaan Ilmajoella ja Etelä-Pohjanmaalla vuosikymmenet. Myös työskennellessään alakoulussa hän on saanut tehdä valtavan oppilasmäärän kanssa kansantansseja ja siihen liittyviä toimintoja. Joulun tonttuleikit ja kevään keijutanssit ovat pohjautuneet aina kansantansseihin, liikuntatunneista nyt puhumattakaan.

Valli on myös aktiivinen kouluttaja ja kansallispukujen puolestapuhuja. Vuosien mittaan hän on läpikäynyt kansantanssin sekä muun toiminnan osalta nuorisoseurajärjestön kurssituksia, jotka ovat olleet kasvattavia ja laajentaneet ystäväpiirin valtakunnalliseksi. Vallin ko-

reografiat ja laaja esiintymiskokemus ulottuvat ympäri Suomen ja Euroopan.

Kansantanssi hienossa nousujohteessa

Valli toivoisi, että jatkossakin kansantanssissa säilyisi eritasoiset ryhmät. ”On hyvä, että on huippuosajia, mutta ”harrastelijat” ovat yhtä tärkeitä. Ja tietenkin toivon, että säilyttäisimme suomalaisen kansanperinteen tansseissamme”, Valli toteaa.

Kansantanssin Valli kokee tällä hetkellä olevan hienossa nousujohteessa. Tanssi on saanut paljon näkyvyyttä eri medioissa ja harrastajia näyttää riittävän. Valli toivoo, että kansantanssiharrastusta saataisi myös laajenemaan esimerkiksi kotiseudulle Etelä-Pohjanmaalle. ”Jo vuosien ajan pieni, salainen toiveeni on ollut perustaa aikuisten ryhmä, joka tanssii ihan perinteen mukaisia, ikääntyville sopivia kansantansseja. Ei tiedä, vaikka toteutuisikin”, Valli haaveilee.

25 kansantanssimestaria

Nuorisoseurojen Kansantanssikilta on perustettu vuonna 2012 ja se koostuu Nuorisoseurojen kansantanssi-toiminnassa ansioituneista yli 60-vuotiaista henkilöistä, joita kutsutaan kansantanssimestareiksi. Kansantanssikiltaan nimetään uusia kansantanssimestareita joka toinen vuosi Pispalan Sottiisi-tapahtuman yhteydessä.

Tämän vuoden nimitysten myötä kiltaan on nimetty yhteensä 25 kansantanssimestaria. Kiltalaiset ovat harrastaneet lajia pitkään ja edistäneet omalla toiminnallaan kansanperinteen säilyttämistä. ■

Kirsti Valli on toiminut lasten kansantanssikerhojen ohjaajana jo vuosikymmenien ajan.

Keppihevosharrastuksella vanhentuneita asenteita vastaan

Hengästynyt nauru raikuu, kun äiti hyppii kahden lapsensa peränsä keppihevosesteitä Mäki-Matin perhepuistossa Jyväskylässä. ”Oliko hauskaa?” ”Oli! Ja yllättävän raskasta!” Päivä on pilvinen, mutta tunnelma loistaa aurinkoa, kun lapset ja aikuiset kokeilevat yhdessä.

Luovasti liikkuen -hankkeen projektipäällikkö **Marja Pylkäs** kohtasi Suomen Keppihevosharrastajien yhdistyksen puheenjohtaja **Julia Mikkosen** ja muita yhdistysaktiiveja ensimmäisen kerran huhtikuussa 2024. Keskustelun kuluessa puheeksi nousivat nuorten harrastajien kohtaamat haasteet, jotka liittyivät lähes poikkeuksetta aikuisten asenteisiin. Kävi ilmi, että keppihevosharrastusta pidetään edelleen vain lasten leikkiharrastuksena, ja että useiden perheiden viesti harrastavalle lapselleen on se, että harrastus täytyy teini-ikään tai viimeistään aikuisuuden kynnykselle tullessa lopettaa.

Mitä aikuisen mielessä liikkuu, kun lapsi valitsee harrastaa jotakin sellaista, mistä aikuinen ei ehkä itse ole kiinnostunut? Millaisia asenteita aikuinen – opettaja, valmentaja, vanhempi, ohjaaja – välittää lapsille ja nuorille, ja minkälainen vaikutus asenteilla on lasten ja nuorten omaan harrastusintoon?

Yhteistyössä Luovasti liikkuen ja Suomen Keppihevosharrastajien yhdistys valmistelivat vaikuttamiskampanjan otsikolla #VapausHarrastaa. Näkyvin osa kampanjaa olivat aikuisten keppihevosradat, joille lapset olivat tervetulleita näyttämään esimerkkiä ja antamaan aikuisille ohjeita. Kampanjan puitteissa kierrettiin kesällä 2024 keskisuomalaisissa kesätapahtumissa ja -kohteissa yhteensä seitsemässä eri paikassa. Tavoitteena kampanjalla oli lisätä lajin tunnettuutta ja keskusteluttaa aikuisia lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskevissa kysymyksissä.

Keppihevosradat tuulettivat ennako-odotuksia

Kokeiltuaan keppihevosrataa yhteensä 74 aikuista täytti lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskevan kyselyn. Lähes jokainen kyselyyn vastannut kertoi pitäneensä hauskaa keppihevosradalla, ja neljä viidestä vastaajasta kertoi oppineensa jotakin uutta. Kaikki osallistujat olivat sitä mieltä, että lasten ja nuorten harrastukset ovat erittäin tai melko tärkeitä. Suurimmaksi esteeksi lasten ja nuorten harrastusten tukemisessa

koettiin ajan puute. Näin totesi noin kolmannes kyselyyn vastanneista.

Voisi siis väittää, että lasten ja nuorten harrastuksille löytyy aikuisilta tukea ja ne koetaan merkityksellisiksi. Siitä huolimatta keppihevosharrastuksessa todellisuutta on se, että nuoret harrastajat kokevat rajua kiusaamista ja joutuvat perustelemaan harrastusvalintaansa jatkuvasti. Vaikka koulumaailmassa kiusaamisen toteuttavat pääasiassa toiset nuoret, keppihevosharrastajien yhdistyksen aktiivit ovat sitä mieltä, että negatiiviset asenteet muodostavat aikuiset. Kentän laidoilla äänekkäämpiä herjaajia ja kommentoijia ovat aikuiset, jotka nasevia kommentteja laukoessaan tulevat välittääkseen asenteensa myös omille lapsilleen. Lajin vähättelyyn törmää myös lääkärin vastaanotolla, muiden harrastusten parissa ja koulumaailmassa.

Keppihevosharrastus on järjestäytyneitä toimintaa, ja se pitää sisällään tarkat säännöt, valmentajat, tuomarit sekä aluemestaruus- ja SM-kilpailut. Laji on kehittynyt viime vuosina paljon, ja tällä hetkellä tavoitteena ovat myös maailmanlaajuiset kilpailusäännöt, MM-kilpailut – ja lopulta mahdollisesti olympialaiset. Suomalaiset harrastajat ovat tiivis ja toisiaan tukeva yhteisö ympäri maan, ja toiminta on monipuolista ja osallistavaa. Nuorisoseurojen kanssa keppihevosharrastajat laativat tällä hetkellä ohjaajan opasta ja suunnitteilla on myös ohjaajakoulutusta.

Aikuisten asenteilla suuri merkitys

Kesän keppihevosharrastuksilla käyneistä aikuisista noin joka kymmenes kommentoi ”kyllä” väittämään ”mielestäni keppihevosharrastus on lasten, ei nuorten tai aikuisten harrastus”. Tämä tarkoittanee sitä, että noin kymmenesosa aikuisista olisi valmis rajoittamaan lapsensa harrastusintoa lapsen kasvettua nuoruuteen tai mahdollisesti välittää oman asenteensa tässä vaiheessa lapselle.

”Kun on aika vieras laji, eikä tietoa mistään saa!”, sanoi haastateltu urheilija-isä viimeisessä #VapausHarrastaa -tapahtumassa. Olisiko siis aika tarkistaa, mitä omassa vaikutuspiirissä olevat lapset ja nuoret pitävät aidosti tärkeänä, ja luottaa siihen, että nuoret itse tietävät, milloin harrastus tulee tiensä päähän? Aikuinen saa harrastuksesta kuin harrastuksesta tietoa kysymällä ja kokeilemalla – ja hyväksymällä sen, että myös harrastusmaailma kehittyy, halusimme tai emme. ■

Kirjoittaja Marja Pylkäs

Keppihevosharrastus on monipuolinen laji, jossa yhdistyvät kädentaidot, urheilu, yhdessä tekeminen, sekä luovuus. Harrastuksen juuret ovat Suomessa, jossa se on saanut alkunsa ja inspiraationsa oikeista hevosista. Nykypäivänä keppihevosharrastus on kuitenkin kehittynyt täysin omaksi lajikseen. Suurin osa keppihevosharrastajista on noin 12-25 vuotiaita, joille harrastuksen ainutlaatuinen yhteisö on tärkeässä osassa harrastusta.

Suomen Keppihevosharrastajat

- » Suomen Keppihevosharrastajat ry (SKHH) tarjoaa tietoa lajista, ylläpitää virallisia kilpailusääntöjä, SM- Ringin luokkia, aluemestaruuskilpailuita, kouluttaa virallisia kilpailutuomareita, sekä ylläpitää kansainvälistä keppihevosharrastusrekisteriä.
- » Yhdistystä pyörittävät harrastukselle omistautuneet nuoret, ja yhdistyksen toiminta pyörii pääosin verkossa.
- » SKHH ry:n isoin vuosittainen ponnistus on maailman suurimmaksi keppihevostapahtumaksi kasvanut Keppihevosten Suomenmestaruuskilpailut, jossa kilpaillaan niin Suomenmestaruusluokissa, kuin kansainvälisissäkin luokissa.
- » Yhdistyksen sivuilta löytyy tapahtumakalenteri, josta voit löytää keppihevostapahtumia lähialueeltasi.

Lue lisää toiminnastamme skhhry.fi ja keppihevostensm.fi.

Hankkeet

Livohkan mentorit Eino Sarkkinen, Katariina Räsänen ja Lauri Kontkanen valmiin pakohuoneen äärellä.

Pelillistäminen kulttuurisessa nuorisotyössä

KIRJOITTAJA JA KUVAT JENNI HYTTINEN

“Livohka antoi onnistumisen tunteita, iloa, riemua ja paljon hyvin vaihtelevaa tekemistä”

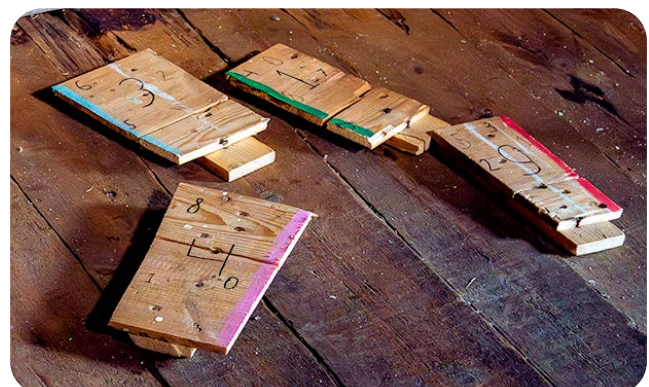
Livohka-hankkeen kevätkauden aikana on saatu ensimmäiset kokemukset siitä, mitä pelillistetty toiminta voi antaa nuorille ja miten se voi tukea nuorten osallisuuden toteutumista. Pelillistämällä yleisesti tarkoitetaan sitä, että muun muassa peleistä tuttuja mekaniikkoja hyödynnetään osana jotakin toimintaa tai jonkun asian parissa työskentelyä, ja sen avulla voi esimerkiksi innostaa ja aktivoida osallistujia.

Livohkan tapauksessa pelillisyyden on todettu olevan iloa ja innostusta herättävä tapa saattaa nuoret yhteen jo ensitapaamisesta lähtien. Toiminnasta kerrotaan erilaisissa esittelytilaisuuksissa luovuutta tukevien yksinkertaisten pelien kautta, joissa nuorille annetaan heti mahdollisuus vaikuttaa asioihin. Samalla luodaan rentoa ilmapiiriä hassuttelun ja ongelmanratkaisun äärellä. Itse Livohkan peliryhmissä pelien positiivisten ominaisuuksien valjastaminen osaksi kulttuurista nuorisot-

työtä näyttäytyy erityisesti väylänä tukea nuoria kattavasti taiteen eri näkökulmista käsin.

Nuori voi valjastaa oman osaamisensa tai kiinnostuksenkohteensa fyysisen pelin osaksi niin pelin teeman

Numeropulma, palapeli vai molemmat?

ja muodon ideoinnin, käsikirjoituksen, pulmien, designin, rakentamisen kuin tuotannon kautta. Yleisesti pelit tukevat hyvin tasapuolista osallistumista pelielementtien luodessa toimintaan selkeät raamit ja toimintatavat. Taustalla tapahtuva nuorten keskinäinen yhteistyö ohjaajien tukemana taas lisää vuorovaikutusta. “Muilta usein sai erilaisia ajatuksia ja ideoita, joita ei yksin välttämättä olisi koskaan keksinytkään”, totesi yksi Livohkaan osallistuneista nuorista.

Itsensä ylittämistä

Pelillistetyn toiminnan vaikutukset ovat toki monilta osin yksilöllisiä ja monenkirjavia, mutta toistuneita seikkoja Livohkassa ovat olleet esimerkiksi sosiaalinen vahvistuminen, itsetunnon kasvaminen ja minäpystyvyyden lisääntyminen. Siinä sivussa syntyy yhteistyössä muiden nuorten kanssa eri osa-alueista omalle paikkakunnalle rakentuva peli, johon jokainen voi antaa juuri sellaisen panoksen kuin itse haluaa. Lopulta pelien juurrutustyön kautta nuoret pääsevät yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa miettimään valmiille pelille myös jatkoelämää, mikä paitsi luo uutta toimintaa alueelle, myös edistää nuorten toimintaedellytyksiä.

”**Alkuun toki hieman jännitti, mutta onneksi lähdin kuitenkin Livohkaan mukaan kokeilemaan, sillä se osoittautui kaikkienensa kivaksi kokemukseksi.**”

Kehittämishanke, jossa kokeillaan uutta tapaa toteuttaa kulttuurista nuorisotyötä, ei ole välttämättä pelkkää ruusuilla tanssimista. Livohkassa tunnistettiin jo alussa useita kynnyksiä, joiden yli osan toimintaan tulevien nuorten tulee astua. Kun puhutaan uudesta toiminnasta yhdistettynä uusiin ohjaajiin, mahdollisesti uuteen harrastuspaikkaan ja uuteen ryhmään, voi lähtötilan-

Kiteelle luodun pakohuoneen läpäisseet palkittiin lanseeraustilaisuudessa todistuksin.

ne olla monelle haastava. Lisäksi on olemassa lukuisia muita tekijöitä, jotka voivat näiden kynnysten ohella vaikeuttaa tai hidastaa prosessiin mukaan hyppäämistä.

“Alkuun toki hieman jännitti, mutta onneksi lähdin kuitenkin Livohkaan mukaan kokeilemaan, sillä se osoittautui kaikkienensa kivaksi kokemukseksi”, onkin palaute, jossa nuorten vahvistumisen merkitys korostuu. Livohkassa tuetaan nuorten omien vahvuuksien hyödyntämistä sekä kannustetaan kokeilemaan itselle vieraampia asioita ja sitä kautta oppimaan uutta. Myös yhteisöllisyys oman Livohka-ryhmän sisällä tukee jokaista osallistujaa, kunhan ensimmäiset kynnykset on saatu ylitettyä.

Turvallinen tila omana itsenä olemisen tukena

Livohkan peliryhmistä saadussa palautteessa toimitaan osallistuneet nuoret kuvailivat, kuinka Livohkassa on turvallinen ilmapiiri, jossa voi olla rohkeasti oma itsensä. Jokainen kohdataan ja otetaan huomioon yksilöllisesti. Turvallisen tilan periaatteet ja omana itsenä olemisen tukeminen ovatkin Livohkan peruspilareita, joita ohjaajat toiminnassa vaalivat.

Kevään peliryhmiin osallistuneille nuorille annettiin myös mahdollisuus sanoittaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan Livohkasta itse. Tekstit kertovat ihanan rehellisesti siitä, miten yhdessä tehtävä peli positiivisine sivuvaikutuksineen näyttäytyy nuorille. “Livohkassa suunnitellaan yhdessä pelejä, mutta on se toden totta myös tie monipuolisen taiteellisen luovuutensa vapauttamiseen, itsensä esille tuomiseen ja valtavan hauskaan sekä monipuoliseen osaamisen harjoittamiseen”, eräs nuori kiteyttää ajatuksiaan.

Pelillistetty toiminta voi luoda nuorten elämiin myös kauaskantoisempia vaikutuksia. Nuoret ovat sanoittaneet esimerkiksi säännöllisten tapaamisen luovan viikoihin kaivattua rutiinia ja rytmiä, tiimissä työskenteilyn antaneen rohkeutta sanoa omat ajatukset ääneen ja mielenkiintoisen toiminnan tukeneen oman kädenjäljen esilletuomista. Jotkut kertovat saaneensa Livohkasta kipinän oman tulevaisuuden uran suunnittelulle ja jopa peliyrityksen perustamiseen liittyen. ■

Livohka -hanke lisää pohjoiskarjalaisten nuorten osallisuuden toteutumista paikallisesti. Nuorten toimintaryhmissä kehitetään erilaisia pelejä, jotka luovat uutta toimintaa omalle paikkakunnalle. Hankkeessa syntyy toimintamalli, jolla voi yhdessä nuorten kanssa luoda ja rakentaa osallistavan prosessin kautta uuden pelin. Hanketta rahoittaa Etelä-Savon Ely-keskus ja hanke on osa kansalais-toimijalähtöisessä kehittämishaussa Esr-rahoituksen saaneita hankkeita alueella.

Paikallisseurat hyödynsivät kirjallisia teoksia kulttuurituulahdusten suunnittelussa

KIRJOITTAJA JA KUVAT RIIKKA RANTAPOLKU

Kulttuurituulahduksia Keski-Suomessa -hankkeessa on toteutettu vuosien 2023–2024 aikana yhteensä kahdeksan kulttuurituulahdusta keski-suomalaisissa nuorisoseuroissa. Tuulahduksiin on kuulunut muun muassa taideleiri, taidepajoja, lähiruoka-tapahtuma ja pakohuone. Seuroista kaksi on päätenyt toteuttamaan tuulahdukset perustuen paikallisiin kirjallisiin teoksiin.

Mahlun kummituspyöräily tarjosi kummitustarinoita kesäillassa

Mahlulla, Saarijärvellä toteutettiin Kylällä kummittelee -niminen kulttuuripyöräily, joka perustui **Minna Tor-**

pan kokoamaan teokseen ”Kylillä kummittelee” (Saarijärvi-seura, 2012). Julkaisuun on kerätty saarijärveläisiä kummitustarinoita aina 1800-luvulta nykypäivään.

Mahlulle sijoittuvien kummitustarinoiden ympärille toteutettiin kaksi pyöräilyreittiä, joita kulkemalla pyöräilijät löysivät kummituspaikkoja selitteineen. Noin 30 pyöräilijää kerännyt tapahtuma sai kiitosta osallistujilta. Reitti on pyöräiltävissä myös hankkeen jälkeen, sillä kartat löytyvät nuorisoseurantalon seinästä, ja kyltit ja kummitustarinat reitin varrelta. tarinat kertovat muun muassa mystisesti kadonneista asukkaista, oudoista äänistä ja kummallisesti käyttäytyvistä eläimistä.

Osa työryhmän jäsenistä: Tuula Puranen (näytelmän Myyjä), Heidi Pitkänen (näytelmän Emäntä), Suvi Virén (näytelmän Postineiti), Terhi Forssén (käsikirjoittaja), Pekka J. Paussu (käsikirjoittaja), Tapani Parkkinen (näytelmän Kummitus) ja Toni Peiponen (näytelmän Patruuna).

Kyläkirjan tarinat antoivat ainekset huvinäytelmälle Rutalahdessa

Rutalahdessa, Joutsassa paikallisseura halusi hyödyntää **Leila Backmanin**, **Liisa Liiaksen** ja **Erkki Verkko-****sen** kokoamaa Rutalahden kyläkirjaa *"Ei täällä kehnosti eletty"* (Rutalahden nuorisoseura 2006). Teos kertoo Rutalahden kylän historiasta kattavasti aina 2000-luvun alkuun asti. Hankkeen tuen avulla kirjoittajat **Pekka J. Paussu**, **Merja Toppi** ja **Terhi Forssén** käsikirjoittivat kirjasta inspiraationsa saaneen huvinäytelmän *"Ei täällä kehnosti eletä"*. Näytelmä toteutui draamallisena kulttuurikävelynä, jossa näytelmän yleisö kulki postineidin kanssa pitkin Rutalahden kylää kuullen monologeja eri hahmoilta kuten kauppiaalta, kipparilta ja kummitukselta. Pekka J. Paussu kuvaa projektiin osallistumista näin:

"Käsikirjoittaminen Rutalahden historiasta tuntui heti kiinnostavalta. Vaikka en tuntenut sen vaiheita, oli kyläkirja oiva lähde, joka tarjosi monenlaisia vaihtoehtoja.

Tartuin heti olennaiseen höyrylaivaliikenteen aiheeseen, jonka pohjalta kehitin Kipparin hahmon tarinoineen.

Asiaa auttoi, että tuttavapiirissä on ollut sen verran höyrylahaharrastusta, että tiesin mistä kirjoitin: Olin itsekin lastannut halkoja sinne 'laivan rautamassuun, kun höyrykone kolokotti vieressä', joten tarinan yksityiskohdat syntyivät helposti. Käsikirjoittajan kuuluu aina ottaa huomioon mahdollisuudet hyödyntää omakohtaisia kokemuksia – parhaimmillaan ne ovat korvaamattomia tekstin elävöittäjiä.

Lisänä tarvittiin vielä kevennyksiä ja jotain mielikuvituksellista, kuten vedenneitoja. Kalastuksen ystäväni ja vesien tilasta huolestuneena ujutin mukaan myös vähän ajattelemisen aihetta siitä asiasta siten, että sain sen luontevaksi osaksi juttuani. Vaikka tein muitakin tekstejä, tästä ensimmäisestä tuli mielestäni se paras. Ehkä siksi että se syntyi niin vaivattomasti." ■

KUVA MILJA TOPI

Yhdessä tekemisen voima: Pispalan Sottiisiin osallistava ohjelmatuotantomalli keräsi kiitosta

KIRJOITTAJA TEIJA NIKKARI

Vuoden 2024 Pispalan Sottiisiin tuotantoprosessi poikkesi merkittävästi entisestä. Tapahtumatoimisto halusi lisätä osallisuutta toiminnassaan ja kokeilla jotain uutta. Pohdintojen seurauksena syntyi osallistava ohjelmatuotantomalli, joka pääsi kokeiluun ensimmäistä kertaa tämän vuoden Sottiisissa.

Osallisuudella haluttiin lisätä vapaaehtoistoimijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja antaa vastuuta ohjelman suunnittelusta sekä toteutuksesta. Osallisuus kuuluu myös vahvasti Suomen Nuorisoseurojen arvoihin.

Osallistava ohjelmatuotantoprosessi käytännössä

Vuosiohjelmien sijaan eri ikäryhmille suunnatut yhteisohjelmistot korvattiin eri alueilla koottavista ohjelmasisällöistä. Näitä alueellisia osallistujien yhteenliittymiä kutsuttiin vakoiksi, jotka muodostuivat ikärakenteeltaan sekä taito- ja sitoutumisen tasoiltaan eri ryhmistä.

Vakat koostivat Pispalan Sottiisiin yhdessä tanhulähettilään kanssa oman ohjelmakokonaisuuden, joka sisälsi sekä yksittäisten ryhmien omia esityksiä että yhteisiä materiaaleja koko vakan kesken. Tanhulähettilään roolina oli vakkojen ohjelmakokonaisuuksien koostamisen lisäksi toimia yhteistyössä vakkaneuvoston kanssa, joka koostui vakkojen sisältä olevista henkilöistä. Yhdessä tanhulähettiläs sekä vakkaneuvosto suunnitteli ja toteutti vakan toimintaa. Yhteistyöllä oli tarkoitus lisätä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vakan sisällä, mutta myös erityisesti ylläpitää yhteyttä toisten vakkojen kanssa.

Ohjelmakokonaisuuden rakentumista seurattiin tanhulähettiläiden sekä festivaalin taiteellisen johtajan muodostaman taiteellisen työryhmän kera. Kokonaisuuteen osallistettiin monta eri tekijää ja toimijaa, joiden yhteistyön tuloksena saatiin rakennettua Pispalan Sottiisiin 2024 ohjelmasisältö.

Osallistujien kokemuksia

Yksi Pispalan Sottiisin ohjelmakokonaisuuden pyörittäjistä oli Eteläisen Suomen vakan tanhulähettiläs **Siiri Suoniemi**, joka koki osallistavan ohjelmatuotannon tärkeäksi etenkin Nuorisoseurojen arvojen takia. Alkuvaiheessa häntä kuitenkin huolesti, minkälainen osallistujan kokemus tulee olemaan ja pitävätkö he sitä kannattavana tässä maailmanajassa. “Kun osallistetaan kenttää mukaan tuotantoprosessiin, totuus on se, että he ovat todennäköisesti harrastajia tai vapaaehtoisia, jotka kustantavat itse oman osallisuutensa. Osallisuuden aste tulisi olla niin riittävä, että osallistuja kokee sen olevan sen arvoista.”

Ajatus kuitenkin hälveni, kun porukka lähti mukaan ja uskoivat osallisuuden toimivuuteen. “Moni tekijä on kasvanut Nuorisoseurojen ja osallisuuden arvoihin, joten moni on voinut kokea sen myös luottamuksen osoituksena siitä, että kentällä osataan ja heitä halutaan kuulla. Tämä oli tärkeä avaus Sottiisille”, Suoniemi toteaa.

Tapahtuma tarjosi vakalle myös hienoja uusia esiintymismahdollisuuksia. “Harrastajaryhmät pääsivät hyville esiintymislavoille, vaikkakin ehkä ne taitavimmat ryhmät jäivät suurista esiintymislavoista paitsi. Pääsimme kuitenkin tanssimaan kahdesti ennen pääjuhlaa ja toinen kerta oli Pakkahuoneella, valojen ja ison yleisön edessä. Normaalisti tällaiseen ei ole ollut mahdollisuutta”, Mattila korostaa.

Vakan ryhmäkoot miettivät Mattilaa, mutta oman porukan kanssa asiasta ei tullut ongelmaa. “Jos ryhmiä vakoissa oli paljon, niin oma osuus jäi pieneksi. Toisaalta meidän vakassamme esiintymisajan jako kävi minusta hyvin ja tasapuolisesti.”

Pispalan Sottiisin osallistava ohjelmatuotantomalli on osoitus siitä, kuinka yhdessä tekeminen ja luovuuden jakaminen vahvistavat yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä. Yhteisvoimin syntyy yleensä jotain suurempaa. Tästä on hyvä jatkaa kohti seuraavaa osallistavaa Pispalan Sottiisia vuonna 2026. ■

”**“Oli mukava tehdä yhteistyötä lähialueen muiden ryhmien kanssa.”**

Ajatukset osallisuudesta jakaa myös Lounais-Suomen vakkaan kuulunut **Tiina Mattila**. “Oli mukava tehdä yhteistyötä lähialueen muiden ryhmien kanssa. Yleensä ollaan vaan omissa porukassa ja tehdään omia juttuja, mutta nyt ainakin yhteisohjelmat harjoiteltiin yhdessä.”

Pispalan Sottiisin päätösjuhla.

KUVA VILLE KURKI

Pohjoismaisen yhteistyön voimaa Nordlekissa

Norjan Arendalissa taivaalta tihkuttaa vettä ja esiintymisvaatteet tuntuvat jo kosteilta päälläni. Satama-alue on yleisön ympäröimä mystisen melodian alkaessa soimaan. Nordlekin avajaisseremonia on alkamassa.

Näen keskellä kelluvan soittajien esiintymislavan ja tiedostan, miten tanssijamme ovat jakautuneet yleisön sekaan. Tunkeudun varovasti ja huomaamatta ihmisten läpi lähemmäs esiintymisalueettamme ja kohtaan vihaisia katseita. Yritän katseellani viestiä, etten yri-

tä tunkeutua paremmalle paikalle katsomoon ja pian huomaankin, kuinka vihaiset katseet kiinnittävät huomionsa glitteriin poskillani ja esiintymisasuuni. Hiljalleen katseet vaihtuvat ymmärtäviksi.

Jännityksellä ajattelen vain sitä, että yleisö tulee näkemään harjoittelemamme puolen tunnin avajaisseremonian nyt ensimmäistä kertaa tansseineen, musiikkeineen ja hyppyineen veteen. On aika näyttää Nordlekille mitä kansantanssi- ja musiikki pitää sisällään.

▲ Yleistunnelmaa ja kansallispukujen loistoa Nordlekissa.

◀ *Spel Nordisk* -konserttisarjan ensimmäisen konsertin loppuhuipepennuksena nähtiin Martan koreografioima polkka. Tanssijoina Marta Tapio ja Tod Ekman. Soittajina Ånund Myhren (vas.), Kjetil Myhren, Josefina Mustonen ja Jakob Utter.

Kansantanssi- ja musiikkifestivaali yhdistää pohjoismaiden esiintyjät

Nordlek on pohjoismainen kansantanssi- ja musiikkifestivaali, joka järjestetään kolmen vuoden välein neljässä suurimmassa Pohjoismaassa. Vuonna 2024 festivaali järjestettiin Norjan Arendalissa, ja tapahtumaan osallistui 2000–2500 tanssijaa ja muusikkoa ympäri Pohjoismaita. Festivaalin ohjelma on monipuolinen kattaus erilaisia kursseja, esityksiä, konsertteja ja kilpailuja.

Tänä vuonna osana festivaalin ohjelmaa järjestettiin pohjoismainen yhteistyöprojekti, jossa nuoret tanssijat

ja muusikot Norjasta, Ruotsista, Tanskasta ja Suomes- ta kokoontuivat yhteen, suunnittelivat ja toteuttivat viiden konsertin konserttisarjan. Konserttien lisäksi ryhmä oli suuressa roolissa festivaalin avajaisseremonian toteutuksessa. Marta ja minä saimme tiedon projektista syksyllä 2023 kansantanssiryhmämme kautta, ja päätimme hakea mukaan.

Yhteinen motivaatio hyvän esityksen toteuttamiseksi yhdisti

Josefina: “Olen 27-vuotias muusikko ja kuullessani Nordlekin projektista innostuin hakemaan mukaan viulistina. Etukäteen en tiennyt lainkaan, mitä oli odotettavissa, mutta mahdollisuus päästä esiintymään festivaalille Norjaan kuulosti hienolta. Projektin osallistujista tunsin ennestään vain Martan, muut kymmenen tapasin vasta Arendalissa, jossa meillä oli muutaman päivän harjoitusleiri festivaalin avajaisseremoniaa varten.

Oli hienoa huomata, että vaikka en tuntenut ihmisiä ennestään, yhteistyö oli helppoa ja palkitsevaa ja saim-

▲ Keskiyön kirkkokonsertissa Josefinan soittamaan valssiin tanssivat Asbjørn Melvej ja Tod Ekman.

me lyhyessä ajassa paljon aikaan. Kukin opetti toisille osaamiaan kappaleita, joita sovitimme yhteistyöllä konsertteihin sopivaksi. Musiikki ja tanssi olivat saumattomasti yhteydessä toisiinsa suunnittelussa ja toteutuksessa. Meillä oli myös apuna mentoreita, jotka antoivat neuvoja ja palautetta ja olivat välillä jopa mukana soittamassa.

Oli inspiroivaa päästä soittamaan taitavien muusikoiden kanssa, säestää tanssijoita, oppia uutta ja esittää itselle merkityksellistä musiikkia osana konsertin kokonaisuutta. Ilmapiiri ryhmässämme oli innostava ja kannustava. Tuntui, että kaikki olivat avoimia uusille ideoille ja valmiita heittäytymään, mikä mielestäni näkyi lopputuloksessa!”

Marta: “19-vuotisen elämäni aikana olen moneen kertaan ehtinyt unelmoida suuremmista kansantanssiprojekteista. Sattumalta kuulin Nordlek-hausta ja päätin kokeilla onneani – hyvällä tuloksella. Avajaisseremonian toteuttaminen kuulosti jännittävältä mutta kutkuttavalta.

Ensimmäisen kerran tapasin suuren osan tanssijoista maaliskuussa harjoitusviikonloppuna Oslossa. Muistan vielä ensikohtaamisen ryhmän kanssa, jolloin kaikki vierastivat toisiaan ja olivat hieman varautuneita. Ryhmän yhteys kuitenkin löytyi nopeasti intensiivisen improvisaatiokurssin aikana.

Neljä kuukautta myöhemmin heinäkuussa tapasin loputkin harjoitusleirillä ja näin kuinka ryhmän yhteys oli säilynyt ja kattoi nyt uudetkin jäsenet. Tanssijana mahdollista oli päästä todistamaan aidosti motivoituneiden kansantanssijoiden ja -muusikoiden halua tehdä parhaansa ryhmässä. Ryhmän kemia oli yhtenäinen kyseisen motivaation takia ja tuntui siltä, että olisimme voineet olla kokoonpano jo useamman vuoden ajan. Yhteinen tavoite ja ystävystyminen takasi sen, että kaikki olivat kaikkien tukena.

Tanssijoiden harjoitukset olivat rentoja ja viihdyttäviä, mutta välillä myös haastavia. Hioimme koreografien kanssa esityksiä kuntoon ja samalla suunnittelimme omia konserttejamme. Päivät venyivät välillä yli kahdeksan tunnin mittaisiksi, mutta oli ihanaa päästä vihdoin tekemisen makuun. Harjoittelu ja suunnittelu kannatti, sillä esityksistä tuli eheitä kokonaisuuksia ja

▲ *Spel Nordisk* -konserttisarjan neljännessä konsertissa tanssivat Marta Tapio ja Asbjørn Melvej.

esiintymisestä nautti. Epävarmuuden iskiessä pystyi luottamaan esiintymistovereiden taitoihin ja tukeen ja tarjoamaan omaansa muille. Ryhmän yhteistyön merkittävyys valkeni kunnolla siinä vaiheessa, kun viimeisen konserttimme jälkeen useimmat yleisöstä tulivat kyynelehtien kiittämään. Onnistuimme koskettamaan heitä musiikin ja tanssin avulla.”

Kaiken kaikkiaan kokemus Nordlekista oli ikimuis-
toinen. Vaikka etukäteen moni asia tuntui epäselvältä,
emmeä edes Norjaan matkustaessamme vielä täysin

tienneet mitä tuleman piti, oli reilu viikko Arendalissa
vaivan arvoista. Opimme paljon etenkin Norjan kan-
santanssikulttuurista ja -musiikista.

Saimme uusia yhteyksiä eri puolilta Pohjoismaita, ja
mistä sitä tietää, vaikka kokemuksesta poikisi jokin uusi
projekti. Kannattaa tarttua rohkeasti eteen tuleviin tilai-
suuksiin ja lähteä pelottomasti kehittämään taitojaan! ■

Kirjoittajat **Josefiina Mustonen ja
Marta Tapio, Tahdittomat ry**
Kuvat **Kulturfotografen AS Thor Hauknes/
Noregs Ungdomslag**

Festivaalin avajaisseremonian lopuksi tanssijat hyppäävät laiturilta veteen.

Mäntyharjun Nuorisoseura toteutti seurantalonsa kattoremontin Kotiseutuliitolta saamallaan avustuksella

KIRJOITTAJA SUVI RAUTSIALA KUVA TUIJA-LIISA LEINO

Ahkerassa käytössä oleva Mäntyharjun nuorisoseurantalo tarvitsi kipeästi uutta vesikattoa, sillä entinen kuusikymmentä vuotta vanha katto oli ruostunut ja näytti pahalta. Historiallinen talo sijaitsee näkyvällä paikalla kirkonkylän kulttuurimassassa, joten vaikka katto oli ehjä, se päätettiin uusida. Katon korjaamiseksi saatiin Kotiseutuliitolta 25 000 euron korjausavustus.

Pitkään suunniteltuun remonttiin haettiin avustusta

Kattoremontti kulki lähes kymmenen vuoden ajan mukana yhdistyksen toimintasuunnitelmissa. Vuosien aikana remonttia sekä sen raha-asioita pohdittiin ja teh-

tiin erillisiä suunnitelmia. Lopulta päätettiin hakea Suomen Kotiseutuliiton seurantaloavustusta kattoremontin rahoitusta varten.

“Avustuksen hakeminen onnistui toimimalla ohjeiden mukaan, eikä sen tekeminen tuntunut ylivoimaiselta”, kertoo Mäntyharjun Nuorisoseuran sihteeri **Anja Aaltonen**. Hakemuksen mukana toimitettiin tarvittavat tiedot, selvitykset sekä dokumentit ja ohjeita saatiin myös webinaareista sekä Teams:n kautta. Myös Saimaan Nuorisoseuroilta saatiin neuvoja avustuksen hakemiseen.

Aaltonen kehottaakin myös muita seuroja selvittämään rohkeasti mitä hakemuksen tekemiseen tarvitaan sekä pitämään mielessä hakemusten määräajat.

◀ Uusi katto valmistui huhtikuun lopussa. Kuva talon pihalta ennen Mäntyharjuseuran Vuosirenkaita – teoksen ensi-iltaa 16.5.2024.

Remontti sujui hyvin eikä aiheuttanut häiriöitä toimintaan

Kattoremonttia tehtiin vuonna 2024 helmikuun puolivälistä huhtikuun loppuun. Remontin toteutti Savon Rakennus- ja Peltimestarit. Ennen remonttia talon läheltä jouduttiin kaatamaan puita, sillä niiden oksat haittasivat katontekoa. Kaadettujen puiden jälkikäsittely sekä ympäristön siistiminen tehtiin talkootyönä.

Kattoremontti ei haitannut juurikaan talon toimintoja vaan sisällä pystyttiin toimimaan lähes normaalisti koko ajan. Remontin aikana pidettiin muun muassa kokouksia, perhejuhlia ja tansseja. Turvallisuustekijät otettiin luonnollisesti koko ajan huomioon ja tapahtumia järjestettiin esimerkiksi viikonloppuisin tai muina sellaisina aikoina, kun remonttityöntekijät eivät olleet paikalla.

Etelä-Savon vanhin nuorisoseurantal

Mäntyharjun nuorisoseurantal on vuonna 1910 huvilasta laajennettu kiinteistö. Talo on toiminut vuosien mittaan seuran oman toiminnan keskuspaikkana ja sitä on vuokrattu paljon eri tarkoituksiin kuten perhejuhliin sekä kokouksiin. Nykyään talolla järjestetäänkin paljon häitä, sukujuhlia, kokouksia, tansseja sekä teattereiden harjoituksia ja esityksiä.

Talolla on pitkä ja moninainen historia ja se on ollut muun muassa armeijan käytössä sotavuosina 1939–1945. Koska talo on Etelä-Savon vanhin nuorisoseurantal, Mäntyharjun Nuorisoseura on pitänyt kunnia-asianaan huolehtia sen säilymisestä myös tuleville sukupolville. Aiemmin talossa on toteutettu muun muassa vesijohtojen ja sisävessojen asennus, jonka ansiosta talon käytettävyys parani paljon. Talossa on myös tehty sisäremontteja sekä keittiöremontti ja salin lattia on uusittu ja hiottu. Talon ylläpitoa helpottamaan on myös asennettu ilmalämpöpumput. Talo on suojelukohde, johon liittyvät seikat on myös huomioitava kaikissa kunnostustöissä.

Aaltonen kertoo, että talo on suosittu ja nostalginen paikka. Sen käyttö on kovassa nosteessa ja lähes päivittäin tulee kyselyjä talon vuokraamisesta. “Meillä on pieni, mutta innokas porukka, joka pyörittää talkoilla toimintaa talolla ja mukana toimiminen on enemmänkin elämäntapa”, Aaltonen kuvailee.

Mäntyharjun Nuorisoseura vietti kuluvana vuonna myös 130-vuotisjuhlaansa. Juhlavuoden kunniaksi Mäntyharjun Senioriteatteri toteutti yhteistyössä Mäntyharjun Nuorisoseuran sekä Mäntyharjun kansalaisopiston kanssa esityksen ”Mäntyharjuseuran Vuosirenkaita”. Teoksen esitykset olivat toukokuussa Mäntyharjun nuorisoseurantalolla. ■

Kansainvälisten kansantanssi-juhlien esiintyjät ihastuttivat Riihimäellä

Tiistai-iltana 30.7. Riihimäen entisen kaupungintalon salissa nousivat Suomen, Saksan, Latvian, Norjan ja Unkarin liput Kansainvälisten kansantanssijuhlien alkamisen kunniaksi. Seuraavan viikon ajan Riihimäen Kansantanssijoiden 12. kertaa järjestämä juhla esitteli kaupunkilaisille kansantanssia eri puolilta Eurooppaa.

Esiintymiset alkoivat keskiviikkona Riihimäen kaupungin vastaanotolla. Jokainen ulkomaalainen ryhmä, Juveris Latviasta, Szilágyi Táncgyüettes Unkarista ja Volkstanzgruppe Laggenbeck Saksasta sekä kunniavieraspari Leikarringen Peer Gyntista Norjasta, tanssi tervetulo- ja tervehdyksensä kaupunginjohtaja **Jouni Eholle**. Illan kansantanssikonsertissa Kino Sammon sali oli niin täynnä yleisöä, että sekä omat lapsi-

ja aikuistanssijat että kansainväliset vieraat odottivat esiintymisvuoroaan katoksissa ulkona. Juhlien suojeleja kirkkoherra **Sirpa Viherä** tervehti puheessaan juhlavieraita ja toivotti juhlille menestystä.

Torstaina Allinnan kesäteatterissa oli kaupunkilaisille järjestetty ilmaisukonsertti, johon oli kutsuttu erityisesti senioreita ja päiväkotilapsia yleisöksi. Konsertin jälkeen ryhmät esiintyivät eri puolilla kaupunkia. Unkarilainen Szilágyi Táncgyüettes -ryhmä vetikin Ragnar Granitin aukion niin täyteen yleisöä, että aukion laidalla oleva kahvila myi vitriininsä tyhjiksi yleisöryntäyksessä.

Perjantai-iltana Vanhalla Lasitehtaalla oli tunnelmallinen juhlien pääkonsertti, jossa esiintyivät kaikki ulkomaiset vieraat, Hyvinkään Kansantanssijoiden

▲ Unkarilainen Szilágyi Táncegyüttes -ryhmä tanssimassa Ragnar Granitin aukiolla.

Suhina ja oman seuran aikuisryhmät. Ilta päättyi Rixu-Dixin musisointiin.

Viikon aikana ulkomaalaiset ryhmät pääsivät sukeltamaan suomalaiseen perhe-elämään, sillä he majoituivat vieraanvaraisten riihimäkeläisten luona. Vieraille myös esiteltiin Riihimäkeä eri tavoin. He retkeilivät Riihimäen hienoimmassa luontokohteessa Hatlamminsuolla, vierailivat Suomen lasimuseossa ja kävivät uimassa Riihimäen maauimalassa.

Tapahtuman järjestämisellä yhteistyössä Riihimäen seurakunnan kanssa on pitkät perinteet. Lauantaina Riihimäen Keskuskirkossa oli kansanlaulumessu, johon kaikki ryhmät osallistuivat joko tanssien, laulaen tai soittaen. Juhlat päättyivät suomalaiseen saunailtaan

Riihimäen seurakunnan Hirvijärven leirikeskuksessa. Iltapalan yhteydessä vaihdettiin muistolahjat.

Riihimäen kaupunki tuki juhlien järjestämistä sekä vuokravapauksin että myöntämällä tapahtumajärjestäjän avustuksen. Toinen suuri tukija oli Sivistysliitto Kansalaisfoorumi. Juhlajulkaisuun saatiin mainoksia useilta tahoilta. Oman seuran väki talkoili urakalla muonittaen, kuljettaen, rakentaen, roudaten, opastaen, pitäen huolta ja myös majoittaen. Talkoisiin osallistui myös ilahduttava määrä seuraa sivuavia ulkopuolisia ihania ihmisiä. ■

*Kirjoittaja Leena Kostamo,
Riihimäen Kansantanssijat
Kuvat Aulis Lindfors*

▼ Pelimannit Antti Kerosuo ja Olli Sinisalo.

Pyörät kuntoon syksyä varten – pidetään pyörät pyörimässä

KIRJOITTAJA RIINA KYLMÄLAHTI

Pyräily harrastematkoilla on mainio tapa edistää omaa hyvinvointia sekä kestäväää kehitystä, sillä ympäristöystävällinen liikkumismuoto vähentää hiilijalanjälkeä.

Pyöräliiton ja Nuorisoseurojen yhteinen hanke Harrastematkat aktiivisiksi on haastanut kaikki nuorisoseurat pyöräilyhaasteeseen. Haasteen aikana 15.5.–30.9. kilpaillaan siitä, mikä nuorisoseura pyöräilee eniten. Eniten pyöräilykilometrejä kerännyt seura palkitaan lokakuussa 2024.

Pyörien kunnossapito-oppia nuorisoseuroille

Nuorisoseuroilla on haasteen lisäksi opittu lisää polkupyörien kunnossapidosta. Lemillä, Oulunsalossa ja Ylöjärvellä järjestettiin maksuttomia pyörän katsastuskeskoita, joissa varmistettiin pyörien olevan ajokunnossa kesää ja syksyä varten. Vaikka talvi on tulossa, pyöräilyä voi jatkaa alueilla, joissa pyöräteiden talvikunnossapito toimii.

Vinkkejä oman pyörän katsastukseen

Katsastusten aikana korjaamista tarvitseville pyörille suositeltiin huoltoa paikallisessa pyöräliikkeessä. Jos katsastustapahtumat menivät ohi, Pyöräliiton verkkosivuilta löytyy vinkit oman pyörän katsastukseen. Työ-

hön tarvitsee vain pyörän pumpun, ketjuöljyä, muutaman rätin ja ehkä kuusioavaimen kiristämään löysiä muttereita.

Yksityiskohtaisen pyörän katsastusohjeen voit lukea ja ladata pyöräliiton kotisivuilta pyoraliitto.fi

Taustalla nuorten liikkuvuutta lisäävä hanke

Harrastematkat aktiivisiksi -hankkeen tavoitteena on kannustaa lapsia ja nuoria kulkemaan harrastusmatkoja enemmän pyöräillen, kävellen tai julkisella liikenteellä. Tällä tavoin halutaan helpottaa perheiden arkea ja lisätä lasten ja nuorten liikkuvuutta, hyvinvointia, taitoja sekä itsenäisyyden tunnetta.

Pyöräilyä voi jatkaa pitkin syyskautta eikä talvipyräilyä varten välttämättä tarvitse erityisvarusteita – normaali talvipukeutuminen riittää mainiosti. Jatka pyöräilyä läpi talven ja pääset nauttimaan ulkoilmasta, hyvästä olostta sekä vertaansa vailla olevasta liikuntamuodosta! ■

Kirjoittajat

Mari Marjamaa,

mari.marjamaa@pyoraliitto.fi

ja Riina Kylmälahti

Kuva Mari Marjamaa

14. Edessä on valkea heijastin

Tarkistetaan, onko pyörässä valkeaa etuheijastinta. Lakisääteinen varuste.

15. Takana on punainen heijastin

Tarkistetaan, onko pyörässä takana punainen heijastin. Lakisääteinen varuste. Takana voi lisäksi olla punaista valoa näyttävä lamppu.

16. Pyörässä on sivuheijastimet

Tarkistetaan, onko pyörässä sivuheijastimet, esimerkiksi pinnaheijastimet tai heijastavat renkaat. Lakisääteinen varuste.

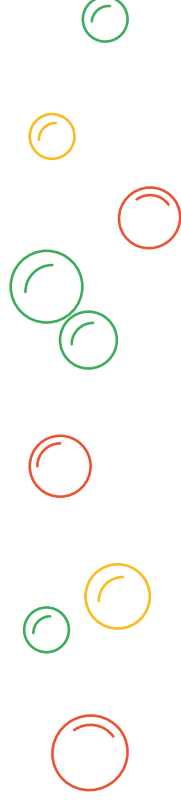
17. Polkimissa on poljinheijastimet

Tarkistetaan, onko polkimissa heijastimet.

18. Pyörä on puhdas

Silmämääräinen arvio. Puhtaasta pyörästä huomaa nopeammin kulumat ja rikkoutuneet kohdat.

KATSASTUSOHJE OPETTAJALLE

Pyörän katsastaminen on hauska tapa tutustua polkupyörän rakenteeseen ja toimintaan. Oppilaat katsastavat joko oman pyöränsä tai kaverin pyörän.

Jaa oppilaille katsastuskortit ja neuvo heitä tarkastamaan pyörästä kortin jokainen kohta. Kohdat 1–4 ovat kriittisiä: jos niissä on puutteita, ei pyörä ole turvallinen ja se pitäisi huoltaa viipymättä eli pyörä ei läpäise katsastusta. Muista puutteista voidaan antaa korjauskehoitus, mutta pyörä läpäisee katsastuksen.

Pyöränkatsastukseen kannattaa ottaa mukaan pumppu, jossa on vaihdettavat päät eri venttiilityyppisiä varten ja ketjuöljyä ketjujen rasvaamiseen. Lasten pyörissä näkee usein lähes tyhjiä renkaita ja huoltamattomia ketjuja.

Jos haluat tehdä pieniä huoltotoimenpiteitä, varaa mukaan:

- 🔍 Talttapääruuvimeisseli
- 🔍 Sarja kiintolenkkiavaimia tai jakoavaimia
- 🔍 Sarja kuusiokoloavaimia

Näillä työkaluilla saa hoidettua pieniä huoltotarpeita, kuten satulan korkeuden säätö, renkaan kiinnityksen kiristäminen ja löysien ketjunsuojien kiristäminen. Jos huoltojen tekeminen ei tunnu omalta, voi ne jättää kodin hoidettavaksi.

Pyörää käsitellessä kädet likaantuvat helposti, joten käsienpesu mahdollisuus on hyvä olla lähellä. Paikalle voi varata myös rättejä käsien pyyhkimiseen.

PYÖRÄILYKASVATUS

1. Ohjaustanko on tukevasti kiinni rungossa

Nosta pyörän keula irti maasta ja heiluttele. Tangon ja etuhaarukan tulee olla tukevasti kiinni toisissaan eli eivät saa hölskyä. Pyörästä ei ylipäänsä tulisi kuulua kilinää tai räminää sitä heiluttaessa, se on yleensä merkki siitä, että jossain on jotain irti tai löysällä.

2. Jalkajarru toimii

Kokeiltaan ajamalla ja jarruttamalla jalkajarrulla. Jarrun pitää pysäyttää pyörä napakasti ja ilman kovaa polkuvoimaa.

3. Käsijarru toimii

Jos pyörässä on enemmän kuin 2 vaihdetta, pitää siinä olla kaksi erillistä jarrua (jalkajarru ja käsijarru tai jalkajarrutomassa käsijarrut edessä ja takana) kokeiltaan ajamalla ja jarruttamalla käsijarruilla. Jarrun pitää toimia ilman kovaa puristusvoimaa ja kirsrumatua. Jarrupalat eivät myöskään saisi raahata kiinni vanteeseen silloin, kun jarrua ei käytetä.

4. Renkaat ovat tukevasti kiinni haarukassa

Pidä kiinni etuhaarukasta ja koeta taivuttaa rengasta sivusuunnassa ja liikuttaa sitä edestakaisin rungon suunnassa. Rengas ei saa heilua. Testaa samalla tavalla takaregas.

5. Vaihteet toimivat

Jos pyörässä on vaihteet, testataan niitten toiminta ajamalla ja vaihtamalla läpi kaikki vaihteet.

6. Renkaissa on tarpeeksi ilmaa

Seiso pyörän vieressä ja paina vuoroin kumpaakin rengasta voimakkaasti maata kohti. Rengas ei saisi antaa paljoa periksi. Löysillä renkailla ajaminen on raskasta, minkä lisäksi renkaisiin tulee helposti reikiä ja vanteet alkavat vääntyä. Pumpkaa renkaat tarvittaessa.

7. Lokasuojat ovat ehjät

Jos pyörässä on lokasuojat, tarkista etteivät ne ole vääntyneet, halkeilleet tai raahaa kiinni renkaaseen.

8. Ketjut ovat puhtaat eivätkä kittise

Likakerros kuluttaa ketjuja. Ketjujen pesu on likaista puuhaa, eikä sitä kannata alkaa tehdä koululla, jos paikalla ei ole hyviä pesumahdollisuuksia. Ensimmäinen voi ketjuja pyyhkiä rätillä.

Kitinän voi testata esimerkiksi pyöräyttämällä polkimia takarengas ilmassa. Kuuntele. Jos ketjut kittisevät, öljyä ketju ja pyyhi ylimääräiset öljyt pois rätillä. Liika öljy kerää likaa.

9. Ketjunsuoja on ehjä ja tukevasti kiinni

Jos pyörässä on ketjunsuoja: arvioi silmäämälläisest. Kiinnikkeitä voi testata käsin kokeilemalla heiluttaa suojaa. Sen ei pitäisi paljoa liikkua.

10. Satula on ehjä

Silmämääräinen arviointi. Pinnasta rikkonainen satula imee vetä, kastelee takapuolen ja on epä mukava.

11. Soittokello toimii

Testataan kellon toiminta. Äänimerkin antamiseen sopiva laite on lakisäteinen varuste pyörässä, sen ei kuitenkaan ole pakko olla perinteinen soittokello.

12. Pyörän lukko toimii

Pyörässä voi olla runko- tai irtolukko. Testataan että lukon saa lukkoon ja auki. Kankeasti toimivaa lukkoa voi öljytä.

13. Valkkeaa valoa näyttävä etuvalo toimii

Tarkistetaan, että etuvalo toimii. Etulamppu on lakisäteinen varuste hämärällä ajettaessa. Sen ei ole pakko olla kiinni pyörässä, vaan se voi olla kiinnitetynä esim. pyöräilykypärään. Etuvalo saa näyttää vain valkeaa tai vaaleankehraista valoa, ei oranssia tai punaista.

Nuori Kulttuuri mahdollistaa verkostoitumista kuntasektorin ja yhdistyssektorin välillä

Viimeisen kolmen vuoden aikana Kulttuurisen nuorisotyön verkoston etäkahvit ovat tuoneet kuukausittain kymmeniä ammattilaisia kentältä verkostoitumaan eri teemojen ympärille. Monet ovat löytäneet valtakunnallisia yhteistyökumppaneita omiin tapahtumiinsa ja toimintoihinsa, mutta ennen kaikkea ovat saaneet vertaistukea tämän nuorisotyöllisen muodon tekemiseen.

Kahvien uusi kausi käynnistyi syyskuun alussa, jolloin keskusteltiin muun muassa inklusiivisuudesta ja saavutettavuudesta nuorisotyössä. Nuorten Akatemian Inclusion is On -hanke, jossa myös Suomen Nuorisoseurat olivat yhteistyökumppanina mukana, jakoi menetelmiä ja materiaalia, jota eurooppalaisesta yhteistyöhankkeesta oli syntynyt.

Tulevilla kahveilla paneudutaan saavutettavuuden lisäksi markkinointiin ja viestintään, kulttuurihyvinvointiin, yhteistyöhön eri sektoreiden välillä sekä esitellään Nuori Kulttuuri Roots-toimijoiden projekteja, jotka ovat tuoneet uudenlaisia malleja kulttuurisen nuorisotyön kentälle. Tavoitteena on lisätä tietämystä ja ymmärrystä mitä kaikkea kulttuurisen nuorisotyön kentällä Suomessa tehdään.

”Roots on yksi kulttuurisen nuorisotyön toimintavälineistä, jonka avulla tuemme niin nuorisotyöntekijöitä kuin itse nuoriakin toteuttamaan projekteja, tapahtumia ja toimintaa kulttuurisen nuorisotyön ja taide- & kulttuuriharrastamisen parissa, sekä verkostoitumaan keskenään”, kulttuurisen nuorisotyön suunnittelijana Nuori Kulttuurilla toimiva **Johanna Hurme** kertoo.

Roots-toiminta synnytti tarpeen esitellä toimintamuotoja valtakunnallisesti toimijoille, jonka vuoksi Nuori Kulttuuri kehitti etätapaamishetken. Kulttuurisen nuorisotyön kahvien kehitystyötä tehtiin yhteistyössä nuorisotyön osaamiskeskus Kanuunan kanssa keväeseen 2023 asti.

”Tähän syksyyn lähdetessä Kulttuurisen nuorisotyön verkostossa on lähes sata henkilöä julkiselta ja kolmannelta sektorilta. Tulevan kauden tavoitteena on jakaa tietoa ja antaa kahvien kautta tukea Nuori Kulttuuri-tapahtumien sekä alueellisille että paikallisille nuorisoseurojen tapahtumien tuottajille. Suosittelen lämmöllä liittymään mukaan etäkahveihin”, Johanna kannustaa.

Kahveille pääsee liittymään tilaamalla kulttuurisen nuorisotyön uutiskirjeen Nuori Kulttuurin kotisivujen kautta: nuorikulttuuri.fi/kahvit

SYKSY 2024

3.10 13:00-14:30 Yhteistyö sektoreiden välillä ja yhteistyöhankkeet kulttuurisessa nuorisotyössä -paneelikeskustelu

8.11 10:00-11:30 Viestintä ja markkinointi kulttuurisessa nuorisotyössä

28.11. 13:00-14:30 Kulttuuri ja taidemenetelmät osana mielen hyvinvoinnin tukemisessa

KEVÄT 2025

17.1 klo 10:00-11:30 Pelillistäminen kulttuurisessa nuorisotyössä /Digitaalisuus kulttuurisessa nuorisotyössä ja tapahtumatoiminnan saavutettavuuden tukemisessa

13.2 klo 13:00-14:30 Yleisöt kulttuurisessa nuorisotyössä

14.3. klo 10:00-11:30 Kulttuurimatkailu ja kulttuurinen nuorisotyö

10.4 klo 13:00-14:30 Seksuaalikasvatus ja moninaisuuden ymmärryksen edistäminen kulttuuri- ja taidemenetelmien avulla

16.5. klo 10:00-11:30 Artivismi kulttuurisessa nuorisotyössä:

Etsitään, haetaan, halutaan – mukaan Hermanni-killan toimintaan

Onko nuorisoseurassasi ansioituneita yli 50-vuotiaita henkilöitä, jotka ovat ahkeroineet erilaisissa luottamustehtävissä, harrastuksissa tai talloissa nuorisoseuran ja kyläyhteisön hyväksi? On aika muistaa ja kiittää heitä tehdystä työstä hakemalla heille Hermannin tai Hermanskan arvonimeä.

Arvonimen hakeminen käy helposti. Ensin päätös arvonimen hakemisesta tehdään seuran johtokunnassa, minkä jälkeen täytetään ja lähetetään Nuorisoseurojen nettisivuilla oleva lomake. Kyseessä on todella arvostettu nimitys, jonka ensimmäinen saaja oli tasavallan presidentti Urho Kekkonen. Meillä on siis velvoittava ladun aukaisija, jonka perässä kelpaa hiihdellä.

Kaikki Hermannit ja Hermanskat ovat tervetulleita toimintaa

Arvonimen saaneet ovat tervetulleita Hermanni – killan toimintaan, joka antaa mahdollisuuden mukavaan yhdessäoloon samanhenkisten ihmisten seurassa. Maakunnissa järjestetään erilaisia kiltatapaamisia ja retkiä, minkä lisäksi kerran vuodessa kokoonnutaan valtakunnalliseen kiltakokoukseen ja järjestetään valtakunnalliset virkistyspäivät. Hermanni -toimintaa johtaa kiltaneuvosto, johon maakunnat valitsevat oman edustajansa.

Syyskuussa 2.–4.9. virkistyspäivää vietettiin Rovaniemellä yhdeksäntoista kiltalaisen voimin. Osa kiltalaisista sai uudenlaisia matkaelämyksiä, kun pohjoiseen

matkalla olleet yöjunat myöhästivät sähkörikon vuoksi useamman tunnin.

Virkistyspäivillä tutustuttiin jälleenrakennusaikaan, tehtiin opastettu kävelykierros Rovaniemen keskustassa tutustuen kaupungin nähtävyyksiin sekä vierailtiin Arktikumissa, **Villa Vinkkelin** taidenäyttelyssä, norjalaisen vapaaehtoisten sotilaiden muistomerkillä, Ounasvaaran näköalapaikalla ja Rovaniemen kirkossa unohdamatta tietysti napapiiriä ja joulupukkia. Lisäksi käytiin saksalaissoitilaiden muistomerkillä Norvajärvellä, jossa nähtiin ja erityisesti kuultiin, miten Nato -joukkojen lentoharjoitukset olivat käynnissä Rovaniemen tukikohdassa.

Tärkeä osa tapaamista olivat yhteiset päivälliset ja keskusteluhetket. Kuulumisia vaihdettiin mm. eri maakuntien käytänteistä ja tapahtumista. Yhdessä pohdittiin, mitä Hermannit ja Hermanskat voisivat tehdä oman nuorisoseuran, maakunnan ja valtakunnan hyväksi? Kuinka voisimme hyödyntää sitä tietotaitoa ja osaamista, mitä Hermannien vuosien myötä hankkima kokemus seuratoiminnan eri tasoilla on antanut?

Osoitetaan yhdessä arvostusta ikääntyville nuorisoseuralaisillemme heidän tekemästään työstä antamalla uusia arvonimiä. Uusia Hermanneja ja Hermanskoja tarvitaan! ■

Kirjoittaja Merja Leinonen, Lapin H-kilta

Kansalaisfoorumin koulutustiimi valmiudessa tukemaan oppimista!

Me Kansalaisfoorumissa viestimme olevamme innostava vertaisoppimisen ja kansalaistoiminnan asiantuntija. Mitä se merkitsee arkisessa työn ja harrastamisen touhussa?

Tuki tarkoittaa esimerkiksi apua kurssien suunnittelussa: kokonaan uuden kurssi-idean muotoilua tai jopidempään pyörineen kurssin kehittämistä. Koulutussuunnittelijoilta voi saada myös pedagogista tukea, eli ajatuksen apua kurssin tavoitteiden ja menetelmien suunnitteluun siten, että mahdollisimman monen on mahdollista oppia kursseilla.

Tuttuakin kurssia voi olla hyvä tarkastella säännöllisesti: mitä haluamme, että meidän ryhmässämme opitaan? Miten voisimme varmistaa, että opetuksen tavat tavoittavat erilaiset oppijat? Kuinka huomioida erilaiset kestävyys teemat kurssijärjestäjänä? Entä mitä se kestävyys edes tarkoittaa?

Yhdistystoiminnan kysymyksiä on mahdollista tulla pohtimaan toisten yhdistyskamujen kanssa myös Kansalaisfoorumin avoimiin koulutuksiin. Ne maksavat Nuorisoseuralaisille aina vain jäsenhinnan, 20 €. Syksyn aikana järjestämme koulutuksia esimerkiksi yhdistyksen taloudesta, opinnollistamisesta, sekä yhdistysviestinnästä. Koulutuksissa hyödynnetään usein luovia menetelmiä ja kannustetaan oppimaan ja oivaltamaan

yhdessä. Nuorisoseurojen on mahdollista pyytää myös omia, räätälöityjä koulutuksia yhdistyksen tarpeisiin!

Kansalaisfoorumi tunnetaan kenties parhaiten sen tarjoamasta taloudellisesta tuesta kurssi- ja opintokorkeutkimintaan. Tukea voi saada välittömästi opiskelusta syntyviin kuluihin. Niitä voivat olla esimerkiksi kouluttajakulut, tilavuokrat ja kurssien markkinointikulut. Taloudellista tukea toimintaan voi hakea Skaftuki-verkopalvelun kautta. Sieltä löydät myös ajankohtaiset tiedot tuen määrästä ja hakemisen aikatauluista.

Koulutukseen kannattaa panostaa aina, erityisesti hankalina aikoina ja tiukoissa paikoissa: se kantaa hedelmää aina. Olemme mieluusti apuna koulutuksen kumppaneina ja sparraajina. Yhteystietomme löydät verkkosivuiltamme: ole suoraan yhteydessä koulutussuunnittelijoihin tai koulutuspäällikkö Annaan! ■

*Hyvää oppimisen syyskautta toivotellen,
Kansalaisfoorumin koulutustiimi*

PS: Oletteko kiinnostuneita tekemään kanssamme yhteistyötä kulttuuritapahtumassa vuonna 2024? Haku tulevan vuoden yhteistyökuviioihin on auki verkkosivuiltamme 20.9.-31.10.2024.

Kulttuuri on tärkeä osa henkistä huoltovarmuutta ja kriisinkestokykyä

Kesäteatterikesä alkaa olla takanapäin ja tänäkin vuosi näytti toteen sen, että me suomalaiset olemme kesäteatterikansaa. Kansainvälisestikin ainutlaatuinen suomalainen kesäteatteri on tänäkin vuonna kerännyt satojatuhansia suomalaisia yhteen kulttuurin äärelle. Suomen Harrastajateatteriliitossa iloitsemme erityisesti siitä, että kesäteatteriyleisö on toden teolla löytänyt takaisin katsomoihin. Teatteri on kohtaamisen taidetta, ja tarve sille on yhä suurempi ja entistä tärkeämpi tässä ajassa. Teatterissa kohdataan niin katsomoissa, näyttämöillä kuin kulissemiinkin.

Elämme kuitenkin nyt todella huolestuttavia aikoja. Valtiontalouden säästötoimet ovat rajuja ja niiden seuraukset tulevat olemaan musertavia. Kotimaisen kulttuurin vaaliminen on turvallisuuskysymys ja kulttuuri on tärkeä osa henkistä huoltovarmuutta ja kriisinkestokykyä. Suomalainen kulttuuri on meidän suomalaisten identiteetti eli tärkeintä henkistä pääomaa. Pidetään huolta, ettemme menetä sitä!

Harrastajateatteriliitto käynnisti Harrastajateatterit ja kansanedustajat yhdistävän harrastajateatterikummitoiminnan

Suomen Harrastajateatteriliitto on käynnistänyt kummitoiminnan harrastajateattereiden ja kansanedustaji-

en välille. Harrastajateatterikummitoiminnan polkaisuun käytiin kesäkuussa eduskunnassa teattereiden ja kansanedustajien yhteisessä tilaisuudessa.

”Harrastajateatteritoiminnan tärkeimpiä vetovoiimatekijöitä ovat matalan kynnyksen osallistumismahdollisuus, taloudellinen ja psyykinen saavutettavuus sekä yhteisöllisyys. Teatteri jo pelkästään lajina ohjaa ihmisiä yhteen, sitä kun ei voi yksin tehdä, ja jokainen esitys on aina kaikkien toimijoiden summa. Sanonkin usein, että harrastajateatteri on yhteisöllisyyden synonyymi”, totesi Suomen Harrastajateatteriliiton toiminnanjohtaja **Sanna Saarela** puheenvuorossaan.

Harrastajateatterikummitoiminnan tavoitteena on tuoda kansanedustajat osaksi harrastajateatteriperhettä ja viedä ajankohtaista tietoa kentän kuulumisista osaksi päätöstentekoprosessia. Kummitoiminnan ilmoittautuikin lähes välittömästi 31 kansanedustajaa kuudesta eri eduskuntaryhmästä.

”Suomalainen harrastajateatterikulttuuri on maailmanlaajuisesti ainutlaatua. Suomessa on arviolta 700 harrastajateatteria, n. 25 000 teatterinharrastajaa, ja vuosittain teatterissa käy n. 3 miljoonaa katsojaa. Missään muualla maailmassa ei ole näin vaikuttavaa kolmannen sektorin kulttuuriharrastustoimintaa. Valtavan hienoa, että harrastajateatterikummitoiminta on saanut ennätysmäärä kansanedustajia. Se on merk-

ki, että harrastajateatteritoimintaa halutaan Suomessa aidosti tukea”, iloitsee Suomen Harrastajateatteriliiton hallituksen puheenjohtaja, eduskunnan varapuhemies **Paula Risikko**.

Kummitoimintaan ilmoittautuneet kansanedustajat ovat **Johanna Ojala-Niemelä SD, Eeva-Johanna Eloranta SD, Oskari Valtola KOK, Johannes Koskinen SD, Vesa Kallio KESK, Hanna Holopainen VIHR, Jarno Limméll KOK, Fatim Diarra VIHR, Inka Hopsu VIHR, Mira Nieminen PS, Aino-Kaisa Pekonen VAS, Ritva Elomaa PS, Sheikki Laakso PS, Hanna Sarkkinen VAS, Mai Kivelä VAS, Markku Eestilä KOK, Antti Kurvinen KESK, Anna-Kristiina Mikkonen SD, Juha Viitala SD, Jouni Ovaska KESK, Tarja Filatov SD, Krista Mikkonen VIHR, Petri Honkonen KESK, Ville Väyrynen KOK, Hilkka Kemppi KESK, Sanni Grahn-Laasonen KOK, Pia Viitanen SD, Janne Jukkola KOK, Eerikki Viljanen KESK, Antti Lindtman SD ja Merja Kyllönen VAS ja Hanna Kosonen KESK.**

Kummitoimintaan mukaan lähteneet harrastajateatterit ovat Lapin Ylioppilasteatteri, Jo-Jo Teatteriyhdistys, Hämeenlinnan Miniteatteri, Mäntyharjun Näytelmäkerho, Rantasalmen nuorisoteatteri, Teatteri Hyökynuori, Taidekoulu Estradi, Helsingin Gayteatteri HGT, Teatteri Esko, Nastolan Pisarateatteri, Nutturlan Makasiiniteatteri, Korvenkylän kesäteatteri, Riihimäen Nuorisoteatteri, Nuu-teatteri, Teatteri Tuli, IN-teatteri, Kanto-teatteri, Kontiolahden Kanavateatteri, Rauman Ilta näyttelijät, Miinan Monttu, Tukkatteatteri, Teatteri Fiasco, Saarijärven Teatteri, Murmuu-teatteri, Timotei-Teatteri, Ypäjän musiikkiteatteri, Legioonateatteri, Iloinen Kyläteatteri, Teatteri-yhdistys IHME, Teatteri Retikka ja Vihdin kesäteatteri ja Kyläparin Myllyteatteri. ■

Lisätietoa shtl.fi

*Kirjoittaja **Sanna Saarela**
sanna.saarela@shtl.fi / 050-092 8984*

Suomen Harrastajateatteriliitto järjestää teatterikoulutuksia valtakunnallisesti. Yhteistyökumppanina koulutusten järjestämisessä toimii Kansalaisfoorumi.

Tulevia kalenterikoulutuksia

- » **Näyttelijäntö I** (12 oph) 2.-3.11. klo 11-16, ilm. päättyy 15.10. HELSINKI. Kouluttajana Hanna Liinoja. Hinta 125€ SHT jäsenet / 155€ Muut
- » **Näyttelijäntö II** 30.11.-1.12. klo 11-16, ilm. päättyy 12.11. HELSINKI. Kouluttajana Hanna Liinoja. Hinta 125€ SHT jäsenet / 155€ Muut

Lisäksi jäseneteattereillemme on tarjolla tuettuja tilauskoulutuksia.

Ota yhteyttä mari.saarinen@shtl.fi / 050-4682138

Nuorisoseurat

**Yhteisöjen tulevaisuutta
rakentamassa.**

